

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

LÉLEK, EGYHÁZ ÉS TŰZ

A keresztyén egyház a Szentlélek teremtése. Azoknak a híveknek a közössége, akik vallásos életüket a Léleknek köszönhetik, akik nélkül keresztyén anyaszentegyház nem létezhetik. Tagsága csak lelki újjászületéssel lesz a miénk. A láthatatlan egyház anyakönyvét a mennyben tartják és a Bárány könyve sokszor nem azonos a földi egyház anyakönyvével. A Lélek nélkül az egyház lehet kultúrára, erényre, vagy szolgálatra épített közösség, amelynek külső kereteit sokszor nem a Lélek tartja össze. Nem kell ahhoz a Lélek ereje, hogy egyesületeket tartsunk fenn és sokszor az egyház nem lesz más, mint Lélek nélküli gépezet, amelyből hiányzik a belső dinamika. Az emberek megadják az energiát, a lelkesedést, de a belső hatalom hiányzik az összetevő elemekből. Csodálhatjuk-e, ha szétesik és romokban heverve szunyog az idők próbája alatt?

Az egyház azonban a Krisztus teste és a Lélek a Krisztus lelke, aki megtölti ezt a testet, irányítja mozgulatait, felügyelet alatt tartja tagjait, bölcseséget inspirál és erőt ad, az igazság felé kalauzol, megszenteli a szolgákat és hatalmat ad a bizonyoságtételre. Ezért az isteni Lelket mással helyettesíteni nem lehet. Sem pápa, sem zsinat, sem törvényhozás, sem konferencia nem foglalhatja el a helyét. A szolgálat, amelyet nem töltött meg a Lélek, nem tud csodát tenni. Az egyház, amelynek nagyszerű bizottságai vannak, de nem tud imádkozni, dolgozhat nagy zajjal, de hiában dolgozik. Benne a tudomány vak lesz, az igehirdetés hatástalan és eredménytelen, mert nem mutat túl önmagán és nem próbál bekapcsolódni abba az erőbe, aki őt akarta és életre hívta. A testi benne vitatkozhat, megalapíthatja gondos kézzel az egyháztársadalmi életet, de a Szentlélek jelenléte teszi az egyházat az élő Isten templomává.

A mai világbomlás okai közé az is odatarozik, hogy az egyháznak több volt a hite ebben a világban és a testi erőiben, mint a Szentlélekben. Ma is meg lehet találni Laodicea egyházát: gazdag és tekintélyes, hatékony és befolyásos. Magában bízó egyházak jelettűg most Isten rettetéses ítélete. Ejzusunak pedig Apollónak volt, tanult és irástudó pásztor, akinek a tudománya nagy lelkesedéssel párosult. Igehirdetésében azonban nem volt evangélium és hatalom, az Élet dolgait kimaradtak prédikációiból. A világ magát keresztyénnek valló igehirdetése jelett most vonul át a vihar. A keresztyén egyház felébredt teológiája tudatában

van annak, hogy a kijelentés személyre szóló átvétele nélkül az Ige szolgálata csak kontár munka marad. Pár évtized múlva teológiai főiskoláink anyaga merőben más lesz. Az evangéliumpótlékok liberális jüszerei elrontották már régen a lelki kenyér mély ízét. A földi egyházban azonban ezenkívül még a folyton megújuló képmutatással is meg kell küzdenie a Léleknek. Kívülről rendben van a gyülekezet: bünbánó és alázatos, hűséges és áldozatkész, csak a Lélek hiányzik belőle. Szabályok szerint élünk, és belső erő nem dolgozik bennünk. Isten azonban belülről kezdi meg munkáját, mi külső korlátokkal próbáljuk helyettesíteni az Isten lelkét. Sokak számára a vallás kötelesség, előírás. Isten a vállunkon visszük ahelyett hogy a szívünkben hordanánk, mondja egy modern evangélistor.

Pünkösöd azonban átforgalmazza az igehirdetést. Ez a lélektani folyamat ma is csoda, mint volt az első pünkösödben. A pünkösöd szolgálata evangélizáció. Fény, hatalom és öröm közvetítése. Megnö az értelem látóköre, a szív bizonyosságokat küld ki magából a vérsomókkal együtt. A szeretet mélységessé válik bennünk, a hatalom pedig nem ideig-óráig szól. Tűz ül ki a fejekre és az ajkakra. A felsőház ablakain bezug a szél és isteni akarat alá rekeszt bennünket. Ebben az új életben egyéniségünk átforgalmazódik. Tudunk. Megismerhetjük az igazságot, a bizonyoságtévesek átülő erejét, a meggyőzés és hatalom tudományát. Tudunk segíteni, szabadok leszünk, bölcsék és alázatosak, a dicsőség és a próféta-lás lelke lesz a miénk.

A mai pünkösöd ünnepén tehát elindulunk, hogy felkutassuk a Lélek tűzének világelelti eredetét. Lehordjuk róla, amit rádobált az emberiség. A tűz szabadon ég; belőle nyelvek ülnek reánk és néma ajkunk beszélni kezd.

Mert holnap el kell indulnunk tovább. A világ most önmagát próbálja megváltani, magát köti tehát a keresztre. Halottá lesz válság nélkül, áldozata romjai alatt azonban már ég az új pünkösöd tüze. Nekünk ezzel a tüzettel lesz találkozásunk. A második világháború utáni keresztyénységben kapjuk meg misszióinkat és kijelölt helyünket, hogy alárendeljük magunkat a nagy Építő, a Lélek akaratának, hogy csákány és kalapács legyünk Isten kezében.

Erre tarts meg bennünket Szentlélek Úristen!

Farkas Pál.

„Amint a lélek adta nekik szólniok“

(Acta 2: 4/b.)

Elhangzott a parancs: elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket... (Mt. 28: 18—20.) Elhangzott *az ígélet is*: „Vesztetek erőt, minekutána a Szentlélek eljő reátok: és lesztek nekem tanúim, úgy Jeruzsálemben, mint az egész Judeában és Samáriában és a földnek mind végső határáig“ (Acta 1: 8.).

Utána *nagy esend, a várakozás, feszülés, kibontakozás elé nézés nagy esendje*. Mikor jó a feloldás, meddig kell várni: titok... A bizonytalanságban minden perc lassú, a célt nem látás felhője alatt menetelni kétszeresen nehéz. Ha tudja a várakozó, hogy még egy év, még egy hónap, még egy hét: lehet számítani, lehet beosztást csinálni — de így minden perc súlyos, emésztő, idegtépő lassúsággal, félelemmel teljes... Az embert elfogja a türelmetlenség, az erőtelenség: meddig még, miért nem jön már a kibontakozás, a vég?! Jöjjön bármi, jobb lesz, mint a bénító bizonytalanság, ez a gyötrő állapot, láthatatlan hörtömbben élés, ahonnan nem szabad elmozdulni.

Csak közösségben lehet e lassú emésztő várakozást elhordozni. A tanítványok, Mária, az Úr atyjafiai csak együttes váradalommal tudják átvészelni e próbáratevő szélesendét, lenyűgöző hallgatást, megbéklyózó téllenséget. Jézus legközelebbi hozzátartozói együtt vannak egy jeruzsálemi felházban, talán titkon, mindenkitől elzárkózva, közösen élesztve a hit lángját, s hordozzák az egymás lelkéből felakadó „miért“-eket. Mert egy lélek nem tudna kitartani a félelem, remegés, kísértés, csüggedés ostromában, meg-megújuló rohamában!... Ők látták, hogy minden szava beteljesedett. Láttak meggyógyulni reménytelen betegeket (a vérfolyásos aszszony; a Bethesda-tó partján 38 esztendeig várakozó ember), hallották Lázár sirja mellett elhangzó biztató szavait, szemlélték a sírból kikelt Megváltót... *Minden szava betelt*, ennek az ígéletnek is be kell teljesedni. És mégis olyan nehéz a várás. — Biztak Benne, látták mindazt, ami eddig történt, tudták, hogy ez az ígélet is valóra válik, de ennek beteljesedése *nem található az Ővéit téllenül!* Készülni kell arra, amit az Úr cselekedni fog általuk, amire a Lélek majd indítja őket. *Ez a készüllet nem lehet más, mint a lélek alkalmassá tétele, indításokat elfogadni készsége, az előre odaadás, előre meghajlás, a szív megüresedése minden külön egyéni tervtől, reménytől, akarattól. Az imádság az a titokzatos alkalom, ahol én eggyé leszek az én Urammal, megbékélek az Ő akaratával, előre elfogadom bármínő döntését, ahol elmondom: „Atyám, ha lehetséges... mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom“ (Mt. 26: 39). Ez a reábizó lelkület, az ima egyetlen lehetséges magatartása eszközli, hogy megadatik a döntő órában mit szöljünk, mit cselekedjünk, mert a Máté 10: 20 szerint: „Nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátoknak lelke az, aki szól tibennetek...“ Ennek az imával felkészülésnek még csak *egy fokozata* lehetett: *mindnyájan egy akarattal voltak eggyütt*. Egy várással, egy imával, egy szándékkal: *cselekedjék az Úr*, amit Ő akar, mi engedelmeskedünk, akár egyikőnk által, akár másukunk által, akár férfi, akár nő által, akár eddig legnagyobbal, akár eddig legkisebb által*

akarja cselekedni, *amit elhatározott*... Mielőtt még érezték volna a jeruzsálemi felházban egybegyűltek, hogy az Úr cselekszik velük és általuk, *már cselekedett*, mert velük volt (a Máté 18: 19—20 szerint) s akaratának végrehajtása céljából a maga iránti *engedelmességre, egy akaratra hangolta őket*.

Az így felkészült életekbe azután tizedik napon, az első Pünkösöd ünnepén belesapott az Úr lelkének lángja, a kívülről, felülről jövő, minden mást elhamvasztó, égő anyagot felizzító hatalmasan terjedő tüzláng. Felégette a várás, rejtezés biztos menedékét, a kétséget, nyugtalanságot; szóra kényszerítette őket, különösképpen Pétert. És amint nagyon jól tudjuk, mindenki megértette szavukat, sokak szívét megtöltötte bűnbánattal az Ige bizonyágtétele; szakításra bírt háromezret; Krisztusba oltotta az Ő tagadókat; új közösséget alapított, hitben és szeretetben forrót; s végül azt olvassuk, hogy az Úr naponként szaporítja vala a gyülekezetet az idvezülőkkel.

Ha egyházi életünket, főleg igehirdetésünket e mértékkel megmérjük — fájdalom — csak ütlelet látunk, ha alázattal, az Ige előtt itéletet elfogadó lélekkel állunk meg... *Idvezülőkkel* gyarapodék az első gyülekezet — hol van a mi gyülekezeteinkben az idvezülők tündöklő szemü, sugárzó szívü bizonyágtéveinek serege?... *Sokasodék* az az első gyülekezet — a mai gyülekezet lassan, vagy erőteljesen fogyatkozni kezd a félrehúzódoókkal, elhidegödoókkal, reverzalist adókkal, kitérödoókkal... *Forró, szeretetteljes élő közösség* kezd lenni az az első — elhidegödo, emberi közösség kezd lenni a mostani... *Krisztusba boldogan plántálódott* az első keresztyén közösség — mi felünk Krisztustól, féltjük Tőle az életünket, még mi pásztorok is... *Bűnbánattal*-teljesen fordult Péterhez az Igét hallgató sokaság — a mi mai embereinkben kezd kihalni a bűntudat, nagyon megfogyatkozott az úrvacsorát vevök száma, a publikánus bűnbánó lelke, az I. I. zoltárt töredelemmel elmondó Dávidok lelke... *Mindenki értette* a lélekkel megteljesedett apostolok és Péter beszédét — közöttünk kialakul lassan az élet-től elvont, idegen „katedrai“ beszéd, mely azért „jaj, be szép“, mert a hívő nem érti... *Tűz, mennyi tűz* szállta meg az első Pünkösöd bizonyágtéveit — a beletüzesedésen, álpátoszon, verítékét törő zsebkendők számán túl van-e tűz a mi beszédeinkben?... *Felülről jövő Lélek beszédét* szólta Péter és szólták társai — vajjon mennyi a mi beszédünkben a belső kényszerűség, mennyi az Isten üzenete; hányszor tudtuk elmondani Sámuellel: „szólj Uram, mert hallja a Te szolgád!“

Erőtelen, hatástalan, puha, bizonytalanul hangzó trombitaszó a mi beszédünk. A pünkösdi Lelket nélkülözük fájón, halálosan. Ezt kellene bevallanunk fájdalmasan, bűnbánóan, odaadóan. Be kellene vallanunk, hogy felünk, erőtelenek vagyunk, nincs mit mondanunk. Vallomást kellene tennünk, hogy: mi eddig csak magunkat szóltuk; a világ bölcseségét utánoztuk; szép szónokait irigyeltük; divatosak akartunk lenni; nemzetiszínü üres szólamokat hangoztattunk; legfeljebb kiváló bizonyágtéveinket utánoztuk, vagy éppen azoknak bizonyágtételeit ismételtük gépiesen, lemondva arról, hogy a Lélek általunk szóljon és cselekedjék.

És vajjon mi a megújulás módja; mimódon lesz igehirdetésünk ismét hatóvá, erőssé; mimódon értik meg mindenek; mimódon lesz foganatja?... Nincs

más mód, mint *megtanulni a Pünkösdi bizonyosságtevőnek útján való járást*: várni az Úr szavára, kérni, keresni és zörgetni az Ő közelében; imádkozni, hogy az Ő Lelkének hatására legyen felkészülve a mi életünk egy akarattal együtt lenni lelkipásztortársainkkal, s összejöveteleinken minden más felett együtt imádkozni tudni, csendesórát tartani, imaközösségben fordulni világosságért, kegyelemért, erőért; egy akarattal állani az Úr elé, hogy szűnjék meg a különbségtétel nagy és kicsiny, szegény és gazdag, falusi és városi, tudós és tudatlan között; odabizni magunkat az Ő lelkére és erejére, hogy Ő szóljon általunk, Ő cselekedjék velünk és rajtunk keresztül, mint erőtelen és méltatlan eszközökön. Ez a lélekben megüresedett, Őreá váró, Tőle jó ajándékokat kérő pásztor kap kegyelmi ajándékot, többet és nagyobb, mint amit remélhetett. A világ nem a mi beszédünket, nem a mi szép szavunkat, nem a mi elgondolásunkat várja, hanem az egyedül ébresztő, egyedül hathatós, füleket és szemeket megnyitó krisztusi beszédet. Nem a mi elgondolásunkat keresi a beteg, szomorú, modern ember, hanem a megmentő, megváltó atyai hívogatást. Nem az emberi bölcsesség hitető beszédét, hanem Isten kegyelmes atyai akaratát.

Az *Úr Lelke, az Úr ereje, a Szentlélek majd tesz esodát* rajtam, mint méltatlan eszközön keresztül is, ha előbb szent tüzével kiéget minden mást az én életemből; az majd megadja mit kell szólanom; az majd egységre hozza az eddig széthúzó gyülekezetet; az majd kelt bűnbánatot; az majd képessé tesz a bűnnel és romlással való szakításra; az majd az új közösség lelki magvát is ki tudja alakítani; annak ereje által az Úr naponként növelni fogja gyülekezeteinket az idvezülőkkel... Nála nélkül semmit sem cselekedhetünk.

„Te szentségnek új világa, Igédnek vezér! útjára!...” — Cselekedd, hogy mi is szólhassunk úgy, mint az első gyülekezet bizonyosságtevői beszéltek: „amint a Lélek adta nekik szólniok...”

Illyés Endre.

Zsinati ülések

Református egyházunk 1939 március 1-én megnyílt Zsinatának negyedik ülészakát 1941 május 19-re hívta össze az elnökség a budapesti Abonyi-úti székházba. Az első ülés Dr. Ravasz László püspök igehirdetésével és Dr. Balogh Jenő világi elnök megnyitó beszédével kezdődött. Boldog örömmel köszöntötték mindketten az erdélyi és nagyváradi egyházkerület kiküldötteit, mint a Zsinatnak most már újra alkotó tagjait.

A Zsinat újraválasztotta tisztkarát: a régi elnökséget emelték egyakarattal pajzsra: Dr. Ravasz Lászlót, Dr. Balogh Jenőt, Farkas Istvánt és gróf Teleky Józsefet.

A zsinati ülészak legfontosabb tárgya: a Magyarországhoz visszacsatolt keleti és erdélyi területeken fennálló református önkormányzati testületeknek a magyarországi református egyház többi részével való újraegyesítése volt. A Zsinat Dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi professzor előadása alapján határozatilag kimondotta, hogy az erdélyi egyházkerület fenntartott joga és külön alkotmányának sarkalatos pontjai a magyarországi református egyház tör-

vényeibe becikkelyeztetnek. A becikkelyezett szöveg szözerint egyezik az 1907. évi Egyházi Törvények hivatalos kiadásában szereplő szöveggel. A magyarországi református egyház érvényben lévő törvényei az erdélyi egyházkerületben legkésőbb 1942 január elsején lépnek hatályba. A királyhágómelléki egyházkerület ugyancsak 1942. évi január hó 1-én tér vissza a tiszántúli egyházkerületbe. Ugyanakkor egyesítettnek az elszakított egyházmegyék is, amikor általános tisztújítás tartandó az újraegyesült egyházmegyékben. A törvénycikk felhatalmazza a Konventet, hogy a magyarországi egyház törvényeinek és egyéb jogszabályainak a visszacsatolt területeken való életbelépésére, több évre terjedő méltányos átmeneti intézkedéseket tehesen.

A történelmi jelentőségű törvénycikk elfogadásakor az erdélyi magyar reformátusság nevében gróf Bánffy Miklós ny. külügyminiszter, erdélyi egyházkerületi főgondnok szólalt fel. Felszólalásában visszatekintett a huszonkétéves megszállás idejére. Az erdélyi reformátusság megérezte, hogy a magyarságnak sziklavára az egyház. Lelkészei, tanárai, tanítói fokozott buzgalommal töltötték be hivatásukat. A legmesszebbmenő anyagi áldozatokra is képesek voltak, hogy intézményeiket átmenthessék a válságon. Kétszáz iskolát vesztett az erdélyi református egyház a megszállás 22 éve alatt, de ugyanannyi újat épített fel és az újak jobbaktak a régiéknél. Népünkben él annak tudata, hogy a református egyház jövője nem választható el nemzetünk jövőjétől. Kálvinizmusunk minden ízében magyar és nagyon jól tudja, hogy gyújtópontját nem a magyarságon kívül, hanem azon belül kell keresnie és megtalálnia.

A Zsinat nagy lelkesedéssel, de egyben mély megilletődéssel fogadta gróf Bánffy Miklós főgondnok beszédét.

Elrendelte a Zsinat a magyar reformátusság anyagi teherbíróképességének pontos felvételezését; a lelkészi munkaerők nagy és kis gyülekezetek közötti helyzetének egyensúlyba hozását; megállapítását annak, hogy magasabb és alsóbb fokozaton mely iskolákra és iskolatípusokra van feltétlenül szükség; végül annak mérlegelését, hogy miképpen volna megvalósítható egy központi javadalmi pénztár felállítása a különféle kategóriájú lelkészek javadalmazásában mutatkozó egyenlőtlenségek megszüntetése céljából.

Dr. Kiss Ferenc, az Országos Református Szeretetszövetség ügyvezető igazgatója a Szeretetszövetség megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából beadványt terjesztett a Zsinat elé. A Zsinat örömmel és hálaadással emlékezett meg a Szeretetszövetség tízéves munkájáról. Elismerését fejezte ki első sorban Dr. Kiss Ferenc professzor iránt, aki a Szövetség létrehozásában, igazgatásában mindenkinek példát mutatott.

Megbizta a Zsinat az elnökséget, hogy az ország határában esetleg bekövetkező további változás esetében az eddigi eljáráshoz hasonlóan járjon el.

A zsinati ülészak végén D. Dr. Révész Imre tiszántúli püspök mondott köszönő beszédet a zsinati tagok nevében az elnökségnek. Beszédében hangsúlyozta, milyen mérhetetlen kegyelmi ajándéka Istennek az, hogy míg a világ nagyon sok pontján el kell rejtőzniök az egyház tanítóinak, addig nekünk

magyaroknak mindmostanáig megadatott az, hogy nem rejtekhelyen, de a szolgálat legmagasabb helyében nézhessünk fel a mi tanítóinkra. Balogh Jenő főgondnokot, a Zsinat világi elnökét szép szavakkal jellemezte: „Mi halljuk az ő szavát akkor is, amikor ő nagyon halkán beszél, mert hiszen beszéde mögött egy élet hangos bizonyágtétele áll.” Ravasz Lászlóról, a Zsinat lelkészi elnökéről megállapította, hogy azért tudott Magister Hungariae lenni, mert mindvégig Magister Transsylvaniae maradt. Megható volt, amikor az elnökség nevében Balogh Jenő főgondnok kijelentette, hogy az anyaországi és az erdélyi magyar reformátusság újraegyesülése meg-aranyozta élete alkotmányát.

A Zsinat a LXXXIX. zsoltár első versének el-éneklésével és Dr. Ravasz László püspök záróimá-jával ért véget.

Hírek az egyházmegyékből

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

A beregszászi református és evangélikus diákság a múlt hó végén tartotta meg szokásos csendes napjait. A bibliorák és evangélicizációk Krisztus Urunknak a keresztfán mondott utolsó szavaira irányították a figyelmet. Kedves látvány volt három napon keresztül a kb. 600 főnyi kieszény és nagy diákból álló sereget az áhítatban elmerülve látni, amint hallgatták a megbocsátás és a kegyelem ígét. Éreztük a csendes napok alatt, majd meghallottuk a nyilvános boldog vallomásokot, hogy Krisztus valóban ott járt az ő ifjú népe között.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Örömmünnepe volt az elmúlt vasárnap a *sándorfalvi* kieszény szóróvány gyülekezetnek. Szeretettel s az Ige utáni vágyakozással várták az alig 75 lelket számláló eklészia hívei Dr. Révész Imre püspököt, aki fáradságot nem kímélve s a közlekedés akadályait legyőzve, sietett meglátogatni egyházkerülete parányi végvárát. Mint egy nagy család, föltöltték meg az atyafiak mult évben felszentelt kicsi templomukat s a püspök hirdette Istennek áldott Igéjét a Krónikák II. könyve 14. rész 11. verse alapján: „óh Uram, nincs különbség előtted a sok között és az erő nélkül való között, hogy megsegítsed!” Hullott az Ige magvetése biztatásul és erősítésül; s az Ige igaz mérlegére helyezve a lelkeket, adott újabb hitet és kitartást a jövőre nézve. S boldog áradozással vallja a gyülekezet, hogy a jó termőföldbe esett mag meghozza áldott gyümölcsét. Igéri és fogadja a gyülekezet, hogy Krisztus ügyének mindig hű katonája marad s Isten áldását kéri az Ige hirdetőjének minden munkájára. (Dr. N. S.)

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A derecskei női bibliakör működő tagjai, nagy érdeklődés és szép siker mellett adták elő Zilahy „Süt a nap” című színművét.

Az egész egyházmegyében most folynak az esperesi látogatások. Debrecenben május hó 5–8. napjain látogatta meg Dr. Szász Imre esperes, őt kísérő társával s a debreceni lelkészek bevonásával, az összes eleni iskolákat. Előző héten az esperes az idegen iskolákban és a tanyákon folyó vallásnevelést ellenőrizte az esperes; majd az egyes lelkészi hivatalokat vizsgálta meg. A záróértekezleten esperes teljes megalégedésének adott kifejezést.

A debreceni-homokkerti egyházrészben az elmúlt héten Svingor Jenő radostyáni és Dobos Károly budapest-fasori lelképásztorok tartottak áldott evangélicizációt. A két vendég-lelkész közben a tanítótestületnek és a lelképásztori testületnek is tartott egy-egy csendes órát.

Református Iskolahét volt pünkösd előtt Debrecenben, melyen száz tanítónk vezetésével 5000 növendékünk mutatkozott be s végzett kiváló értékű propagandát a nagyközönség előtt. Páratlan hűségű s szeretetteljes munkával készítette elő, hivatása magaslatán álló tanítói gárdánk, a minden

vonatkozásában jól sikerült iskolahetet, melynek kimagasló részletei ezek voltak: Ünnepi istentisztelet a Kistemplomban, amelyen Dr. Szász Imre esperes prédikált s 800 tagú gyermekkar énekelt: gyűjteményes kiállítás, melyen az iskolák belső, szellemi élete tárult fel gazdagon; impozáns tornabemutató a nagyerdei városi Stadionban, 3000 növendék részvételével; színházi bemutató, élen Kiss József tankerületi főigazgató nagyértékű ünnepi beszédével; — végül mindezek koronája: 800 tagú gyermekkar dalosversenye a Kollégium udvarán, igen komoly értékű, művészi színvonalú énekszámokkal, ahol Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző mondott megnyitó beszédet. Teljes elismeréssel adózunk a debreceni tanítótestületnek!

KÖZÉPSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A nyíregyházi tanyai református egyházrész Jakus-bokor tanyai központjában, május hó 18-án egésznapos konferenciát rendezett. A megnyitó istentiszteletet *iff. Porzsolt István* kály. igazgató tartotta. A konferencia tárgyai a következők voltak: 1. Mit tehetek anyaszentegyházam felvirágoztatásáért. 2. A református ember ismertetőjegyei. 3. Az egyháztagok jogai és kötelességei. 4. A hívő ember támasza. Külön férfi- és külön női csoportban előadást tartottak: *Farkas László* vallásánár, *Dr. Szesztay András* ym. főügyész, e. m. tanácsbíró, *Könczöl Imre* és *Jobban János* tanítók, *Bugárszky Mátyas* magántisztviselő, *Alföldy Ilona* szoc. missziói testvér, *Tisza Imre* és *Bálszi Endre* debreceni diakónusok. A konferencián a nyíregyházi SDG-énekkar *Ujj Jenő* karnagy vezetésével vallásos énekeket adott elő. A konferencián a tanyai hívek mintegy 150-en vettek részt. A sok áldással teljes nap imádsággal és énekkel fejeződött be.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

Az elmúlt héten iktatta be Kiss László — három évig komádi segédlelkész — a komádi Horthy Miklós tanyai Népiskola állami hitoktatói állásába Pereg István, a csonka nagyszalontai egyházmegye esperese. A beiktatást preszbiteri diszközgyűlés követte. Ezen a testületet melegen üdvözölték az új hitoktatót. Kiss Lászlóval a Komádiában működő lelkészek száma ötre emelkedett.

I R O D A L O M

Báró Vay László, egyházkerületünk köztiszteletben és szeretetben álló főgondnoka, folyó évi április 2-án Bécsben, a bécsi Német-Magyar Társaság felkérésére előadást tartott; ez most önálló füzetben megjelent, ilyen címmel: „*Birtokpolitikai és népese-des-megoszlási problémák Magyarországon.*” A bevezető szavakban az illusztris szerző kijelenti, hogy kész örömmel siet szolgálatára annak a nemes ügynek, melyet a Német-Magyar Társaság képvisel, amikor a német-magyar kapcsolat minél bensősége-sebbé tételén fáradozik. A legnagyobb magyar problémák egyikét, a földkérdést választotta tárgyaúl s azt emelkedett nézőpontról, nagy szakértelemmel s melegen érző magyar szívvel világította meg. Előadását áttüzesítette a magyar föld népének szeretete. Mi nagy örömmel látjuk, hogy a magyar igazságnak és szellemi értékeknek ily illusztris képviselője tehetett bizonyágot az idegenben a magyar problémák felől. Báró Vay László kitünő könyvéből mi is éppen úgy meggagzdagodhatunk, mint az ő közvetlen hallgatói meggagzdagodtak. (U. S.)

Tankó Béla: A világnézet kérdése és a református elvek. Debrecen, 1939. A Debreceni Református Kollégium Tanárképzőintézetének kiadása. — Világnézetek elmúlásának és kialakulásának forgatagában biztos kézzel mutat irányt Tankó Béla tanulmánya. Tisztázza a világnézet fogalmát, majd bevezet annak elméletébe. Azok a lapok kerülnek leginkább érdeklődésünk központjába, amelyeken mesteri kézzel

rajzolja az értékelő tudat szerepét a világnézet alakulásában és — a hit megszületésében. Különösen nagyszerű része a tanulmánynak az, ahol a különböző vallásos és hitbeli fogalmakat az értékelés szemszöge alá állítja. A világnézet alkotásának illetően leírása után a keresztyénség, majd a protestantizmus világnézetformáló elveit tisztázza, hogy végül a speciálisan református elvek világnézetformáló szerepéről írjon mélyen elgondolkoztató sorokat. A könyvnek az ad számunkra különleges jelentőséget, hogy tartalma először a kollégiumi tanárképzőintézet hallgatósága, tehát a jövő református tanársága előtt hangzott el előadások formájában. Aki tudni akarja, milyen szellemi fegyverzettel indul a leendő tanár-nemzedék a nevelés nagy munkájára, az olvassa el ezt a tanulmányt. Örömmel és hálával gondolunk arra, hogy az illusztris tudós nagyszerű szellemi kincsével segítségére jött a Kollégiumnak a jövő nevelőgeneráció szellemének formálásában, mert a tudományos mélysege mellett is mindvégig érdekfeszítő olvasmányból ez az igazán evangéliumi és — református elv árad: „... igazí életre csak a szellem útjain járva tehetünk szert”.

G. S.

HALOTTAINK

Muzsi János hódmezővásárhelyi nyug. gimn. tanár, leánygimnázium nyug. igazgatója, volt honvédszázados, a hódmezővásárhelyi cserkészmunka lelkes megindítója, 69 éves korában, folyó évi május 20-án jobblétre szenderült. — Emléke legyen áldott.

Kálmos Mihályné Pánczél Erzsébet — néhai Pánczél József gárdosi lelkész leánya, Pánczél Jenő nagyrévi lelkész testvére — 40 éves korában, súlyos és hosszas szenvedések után Hódmezővásárhelyen elhunyt. A B. F. R. A.

K Ü L Ö N F É L É K

Püspök urunk június 11-én indul generális vizitációra a felszabadult beregi egyházmegye azon gyülekezeteibe, amelynek meglátogatása tavalyról elmaradt. A körúton 20. 22 gyülekezet meglátogatása van tervbe véve. Püspök urat elkísérik Bary Gyula esperes, Fekésházy Sándor egyházmegyei gondnok, Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és dr. Ferenczy Károly egyh. ker. missziói lelkész.

Az Örömmüzenet pünkösdi száma a konventi Elnökség utasítása értelmében elmarad. Legközelebbi szám a reformáció alkalmából, folyó év október hónapjában jelenik meg. (Dr. Enyedy Andor konventi missziói előadó.)

Debreceni tanítójelöltek körútja. A debreceni diákok vezető cserkésztsíztűkjükkel együtt kerékpáron Nagyvárad—Kolozsvár—Dés—Szatmárnémeti—Nagykároly útvonalon föltették a húsvéti szünetet. Útközben megismerkedtek ezzel a földdel, az itt lévő egyházi és művészi élettel, a történelemről beszélő régi épületekkel. Tudjuk, hogy ezek a lelkes ifjú tanítók majd szívesen mesélnek arról, amit szemekkel láttak.

A reformátusság gyarapodása az országrész-visszatérésekkel. A református egyház lélekszáma 1938-ban 1.861.000 volt, a felvidéki határsáv és Kárpátalja 222.000 lelket, az északerdélyi rész 362.000 lelket, a Királyhágómellék 152.000 lelket és a Délvidék 34.000 lelket hozott vissza Anyaszent-egyházunkba. Így jelenleg a magyar reformátusság száma 2.630.000 lélel.

A Miskolci Református Leányegylet Görömbölytapolcán levő üdülőházát újból megnyitja június 15-én. Napi penzió már 5 P-től kapható. Érdeklődni lehet: Miskolc, Palóczy-utca 35. Lelkészi Hivatal. Június 15-től Görömbölytapolca, Református Leányüdülő.

A Református Ápolónők Szeretetszövetsége (az Orsz. Református Szeretetszövetség alosztálya) 1941 október 1-ével kezdődőleg több ápolótestvér jelöltet képezett ki. Pályázhatnak olyan intelligens, hívőlelkű, egészséges, legalább négy középiskolával rendelkező úrileányok, akik az ápolónői pályát nem kenyérkeresetnek, de hivatásnak is tartják s akik végzettségük után legalább három évig a Szeretetszövetség testvérei lesznek. Végzettségük után a testvérek egész életre szóló hivatást és megélhetőséget nyernek, akiknek elhelyezéséről a Református Ápolónők Szeretetszövetsége lehetőség szerint gondoskodik s akiknek öregségük vagy rokkantságuk esetén holtig tartó otthont és ellátást nyújt az Országos Református Szeretetszövetség. A tanfolyami kéteves, amely után a jelöltek I. o. ápolónői oklevelét kapnak. A jelöltek internátusban laknak, ételmérsüket munkájuk ellenében kapják, míg lakás, fűtés, világítás, mosás, OTI-tagdíj, tandíj fejében havonta 25 P-t fizetnek. A felvételi kérvényhez — amelyet a RASZ Intézőbizottsághoz kell címezni s Dr. Balázs László igazgató-lelkész (Bp., VIII., Práter-u. 63. IV. 45) címére kell küldeni — mellékelendő a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány; c) lelkészi ajánlólevél; d) sajátkezü önéletrajz; e) kiskorúaknál szülői (vagy gyámi) beleegyezés és kötelezettségvállalás a díj fizetésére. Néhány testvérjelölt, elsősorban árva papleány, vagy tanítóleány részére kedvezményes helyet is tud a Református Ápolónők Szeretetszövetsége biztosítani. A jelöltek kb. egy hónapig próbaszolgálatot végeznek augusztus hó végéig. Pályázati határidő június 20. A lelképásztor urakat kéri a Szeretetszövetség, hogy leány- és asszonykörökben ezen pályázatot hirdessék meg. Minden felvilágosítást szívesen megad Dr. Balázs László lelkész, vagy a Szeretetszövetség (Bp., XIV., Stefánia-út 29).

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2133—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű Lelkipásztor urakhoz.

Mint hogy az állami zöldkeresztes védőnőképzőintézetek növendékei között sajnálatosan csekély számmal voltak és vannak református vallásúak — pedig a felvételeknél semmiféle felekezeti egyoldaliság nem tapasztalható —, nem egyszer előfordult, hogy még református többségű községbe sem volt lehetséges református vallású zöldkeresztes védőnő kihelyezése.

A kebelbeli érdekelt iskolák igazgatóit felhívtam ezirányban a megfelelő intézkedésre, de — hogy a zöldkeresztes védőnőképzőintézetek munkája iránt az érdeklődés annál szélesebbkörű és a református egyházi közérdekből sajnálatosan minősítendő mai helyzet megjavulása annál gyorsabb lehessen — egyidejűleg szükségesnek tartom, hogy a Lelkipásztor urak figyelmét is felhívjam erre a kérdésre, kérve

Az ország egyetlen református politikai napilapja a

„TISZÁNTÚL”

Főszerkesztő: URAY SÁNDOR = Felelős szerkesztő: KOVÁCS JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 49.

Előfizetési ár egy óra 2 P 40 fillér, negyedévre 7 P 20 fillér.

öket, hogy megfelelő módon hassanak oda, hogy a református társadalom érdeklődése fokozottabban forduljon a zöldkeresztes védőnőképzőintézetek, illetőleg a zöldkeresztes védőnői élethivatás felé, amely nemzetépítő, szép missziója mellett gyors és biztos elhelyezkedést is jelent.

Tájékoztatásul közlöm, hogy ezidőszerint Budapesten, Debrecenben, Kassán, Kolozsváron és Szegeden van zöldkeresztes védőnőképzőintézet. A felvételi tájékoztatót bármelyik intézet készséggel megküldi s az a szükséges összes közéleti tudnivalókat tartalmazza.

Debrecen, 1941 május 15.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2274—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a gyorsírástanítás adatai bejelentésének megszüntetése tárgyában.

Tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából értesítem az egyházi főhatóságom alá tartozó gimnáziumok, liceumok, tanító(nő)képzőintézetek és polgári iskolák igazgatóságait, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 51.473—1941. V. szám alatt kiadott rendeletével (megjelent a Hivatalos Közlöny 1941 május 1-i 9. számában) a gyorsírástanítás adatai bejelentésének megszüntetése tárgyában intézkedett.

Sziveskedjenek tehát a jövőben ezeket a bejelentéseket mellőzni.

Debrecen, 1941 május 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2295—1941. szám.

Keresem az 1826 körül állítólag a mai Érpatakon (az-élt Hugyaj, Szaboles vm.) született *Bogár Tamás* keresztlevét. Bogár Tamás evangélikus vallású volt, de az akkori körülmények folytán nem lehetetlen, hogy esetleg református, sőt talán latin vagy görög szertartású r. kath. anyakönyvben anyakönyvezték. *Szaboles vármegyei* lelképásztortársaimat éppen ezért szeretettel kérem, hogy amennyiben módjuk van hozzá, a helyben lévő más keresztyén egyház, vagy egyházak anyakönyvében is nézzenek az adat után. — Ugyancsak keresem ennek a Bogár Tamásnak a házasságlevelét is. A házasságkötés 1844—1850 között történt lehet ismeretlen helyen, de Bogár Tamás a családtagok emlékezete szerint egész életét Érpatakon élte le. Az adatok megtalálónak és az okmányok kiállítóinak a szabályszerű kiállítási díjakon kívül illő tiszteletdíjjal is szolgálok.

Debrecen, 1941 május 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetésmények

Minden pályázati hirdetésményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában közzé kell tenni és az elsején közlendő pályázatokat az előző hó 25-ig, a 15-én közlendő hirdetésményeket pedig a hó 10. napjáig kell a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki Hivatal) beküldeni.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2278—1941. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSMÉNY a gyulavári lelkészi állásra.

Az elhalálozás folytán megüresedett gyulavári református egyház rendes lelképásztori állására pályázatot hirdetek, melynek javadalma a következő:

1. Késspénz az egyháztól: 84 korona.
2. Földszántásért: 2 negyed telek munkaárában: 67 korona 20 fillér.
3. 22 köből búza.
4. 22 köből árpa.
5. 2 negyed telek szántóföld. 12 hold legelőiletmény, háromvékás kenderföld, melynek adóját az egyház viseli.
6. Hat mezei boglya széna. Pénzértéke: 120 korona.
7. Háromszáz kéve fűteni való nád. Pénzértéke: 31 korona 50 fillér.
8. 10 öl tűzifa.
9. 28 kg. só. Pénzértéke: 6 korona 72 fillér.
10. 16-80 kg. faggyú. Pénzértéke: 14-40 korona.
11. Órlésre: 13 korona 44 fillér.
12. Stólarék: superintendencia által rendelt palástdíja: ügymint keresztelek templomban: 1 korona, háznál két-annyi — esketés szokott napon s órán: 4 korona, más napokon 8 korona — temetés, prédikációs, templomban: 4 korona, háznál 8 korona — könyörgéses: 4 korona.

13. Tisztességes lakás, melléképületek. A templom környékén szalmás és veteményes kert.

14. Az 1902 nov. 23. prezs. gyűlés 2. számú határozata alapján kisajátítási pénzből vásárolt: 677 négyszögöl szőlőskert kétnegyed része.

Megjegyzés: Az 1., 2., 6., 7., 9., 10., 11. tételek évtizedek óta egy összegben fizetettek 550— pengő értékben, a prezsbitérium határozata szerint a tíz öl tűzifa kiszolgáltatása akként módosul, hogy öt ölet tartozik az egyház adni természetben, öt ölet pedig a gyulavári napi áron. A díjlevél ekként való módosítása egyházi felsőbb hatóságok részéről most van folyamatban, melyet ha az egyházi felsőbb hatóságok megerősítenek, az új lelkészre nézve kötelező lesz.

Beruházási megváltás címén fizetendő: 146— pengő és az 1938. évi 32. számú határozat szerint 450— pengő.

Pályázati határidő a Debreceni Protestáns Lapban megjelenéstől számított 21 nap. Az állás 1941. évi október 1-én foglalandó el. Pályázati kérvények Harsányi Pál esperes, Gyula, Békés vm. címre küldendők. Amennyiben eredeti okmányok csatoltatnak, az ajánlott visszaküldésre megfelelő bélyegek csatolandók.

Kelt Debrecen, 1941 május 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Békés református gimnáziumnál megüresedett: 1. latin-francia; 2. latin-német; 3. természetrajz-földrajz szakos rendes *tanszék*ekre rendes, illetőleg (megfelelő szolgálat hiányában) helyettes minőségben a szabályszerű illetményekkel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak középiskolai képesítést nyert latin-francia, latin-német és természetrajz-földrajz szakos református vallású tanárok. A két nyelvi tanszékre megfelelő szakos pályázók hiányában bármilyen nyelvzaksportosítású középiskolai képesítései, református vallású tanár pályázhatnak, ha szaktárgyai között a latin vagy német szerepel: az ilyen pályázók azonban csak helyettes tanári minőségben alkalmazhatók. Nyelvzakszakos tanár esetleg az internátusban felügyelő tanári megbízást is kaphat külön díjazás mellett. Pályázók a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrhoz címzett folyamodványukat — melyben életkoruk, vallásuk, családi állapotuk, magyar állampolgárságuk, hazafias érzésük és megbízhatóságuk, végzett tanulmányaik, tanári képesítésük, katonai viszonyaik, esetleges eddigi szolgálatuk, közszolgálatban nem állóknál a zsidótörvény alá nem esés okmányokkal igazolandók — 1941 június 30-ig a békési református gimnázium igazgatóságához küldjék be. Az állás 1941 szept. 1-én elfoglalandó. *Karácson András* s. k., az igazgatótanács és fenntartótestület elnöke, *Dr. Tokay Lajos* s. k., igazgató.

Debreceni református Kollégium igazgatótanácsa pályázatot hirdet egy lemondás folytán megüresedett gimnáziumi magyar-latin szakos rendes *tanári* állásra és egy ugyancsak lemondás folytán megüresedett gimnáziumi magyar-német szakos rendes tanári állásra. Pályázhatnak magyar-latin illetőleg magyar-német szakosportú középiskolai tanári oklevéllel rendelkező református tanárok. Közszolgálatban nem álló pályázóknak a 7720—1939. M. E. számú rendelet 1., 3. és 9. §-aiban foglalt rendelkezések szerint igazolniuk kell, hogy nem esnek a zsidók közéleti és gazdasági térfigla-

lásának korlátozásáról szóló 1939. IV. tc. 1. és 5. §-aiban meghatározott korlátozások alá. A javadalmas és a nem állami tanárok illetményeivel azonos, vagyis a fizetési osztálynak és a lakáspénznek megállapítása és folyósítása teljesen a státusba való besorolástól függ. A tisztántúli református egyházkerület elnökségéhez címzett és kellően felszerelt folyamodványok 1941 június hó 15-én délig a református gimnázium igazgatóságának címére (Debrecen) küldendők be. Az állásokat 1941 szeptember 1-én kell elfoglalni.

Hajdúnánás református gimnáziuma pályázatot hirdet 1941 szeptembertől kezdődő szolgálattal egy eltávozás folytán megüresedő rendszeresített és miniszteri kinevezés alá eső *tanári* állásra. Pályázhatnak olyan okleveles tanárok, akik mennyiségben és természetben középiskolai tanári képesítést nyertek. Egyenlő feltételek mellett feltétlenül előnyben részesülnek, akiknek cserkészítési képesítésük van és gyorsirás tanítására is képesek. Összes feltételeknek kiválóan megfelelés esetén s ha az illető az intézettel kapcsolatos internátusban lakás és teljes ellátás mellett köznevelés vezetéssel is megbízható, a tanszék rendes tanárral töltetik be, ellenkező esetben helyettes tanárral. Pályázók a VKM-hez intézett folyamodványukat július 1-ig küldjék be a gimnáziumi igazgatósághoz. Okmányokkal igazolandó az életkor, vallás, családi állapot, magyar állampolgárság, hazafias érzés és megbízhatóság, végzett tanulmányok, tanári képesítés, nyelvismeret, esetleges tanári szolgálat, a katonasághoz való viszony és az egészségi állapot. Közszolgálatban nem álló pályázóknak a 7720—1939. M. E. számú rendelet 1., 3. és 9. §-ában foglalt rendelkezések szerint igazolniuk kell, hogy nem esnek a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. IV. tc. 1. és 5. §-aiban meghatározott korlátozások alá. Személyes bemutatkozás kívánatos.

Dögei református egyház pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Javadalom: lakás (két szoba, előszoba, mellékhelyiségek), 20 kat. hold 375 négyszögöl szántóföld. Adóját haszonélvező fizeti. 28-82 mázsa rozs, 4-62 mázsa búza pénzüi havonként fizetve. Váltások értéke pénzüi: 239-06 pengő. Községtől 81-60 P. Stóla és törvényes államsegély. Értékegység: 58 és 50 aranykorona. Köteleessége: kijelölt osztályok (ismétlődően is) tanítása, orgonistakántori teendők végzése, énekkar és KIE vezetése, egyesületekben énektanítás, belmissziói munkákban segédkezés, lelkipásztor szükség szerinti helyettesítése. Bemutatókozó szolgálat, valamint költözködés önköltségen. Szabályszerűen felszerelt válaszbelveges kérvények: Lelkészi Hivatal, Dögei küldendők. Határidő: június 21. Állás szeptember 1-én elfoglalandó.

A **kiskereki református egyház** pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Javadalom: a törvényben megállapított fizetés természetbeni lakással és kerttel. Külön kántori javadalom: hat és fél kat. hold szántóföld, melynek adóját az egyház fizeti, 10 köbméter tűzifa beszállítva és a stóla. Köteleességek: a prezbitérium által megállapított osztályok vezetése, kántori szolgálat, egyházi jegyzőség, énekkar szervezése és vezetése, belmissziói munkákban részvétel és szükség esetén a lelkész helyettesítése. Kellően felszerelt pályázatok a református lelkészi hivatalhoz küldendők: Kiskereki, u. p. Székelyhid. Pályázati határidő július 1. Az állás a választás után azonnal, de legrosszabb esetben augusztus 1-én elfoglalandó.

A **nagyrévi református egyház** pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Pályázhatnak megfelelő képesítésű férfiak. Fizetés: 20 katasztrális hold jó föld, háromszobás természetbeni, villanyvilágítással, ártévízvezetékekkel ellátott lakás, kert, melléképületek. A természetbeni szolgáltatások s az egész helyi javadalom 20 értékegység és évi Nyolcszázharminc pengő 40 fillér készpénz, mely államisegéllyel kiegészültek. Helyi készpénzilletmény Központi Illetményhivatal által előlegeztetik. Köteleesség törvényeink által előírtan Dalárdavezetés, ifjúsági munkák, egyházi jegyzőség, lelkipásztor helyettesítése akadályoztatása esetén. Kántori szolgálat, a reábizott osztályok tanítása és nevelése. Pályázati határidő e hirdetés megjelenésétől számított 30 nap. Pályázók képesítésüket, a zsidótörvényre vonatkozó igazoló s a pályázatig szóló esperesileg záradékok szolgálati bizonyítványukat s egyéb okmányait a visszaküldésre szükséges bélyeggel küldjék be. Megjelenés és kántorpróba ajánlatos, de érte megtérítés nem jár. Állás a jogérvényes megerősítés

megtörténte után azonnal elfoglalandó. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Nagyrév címre küldendők.

Petneháza református egyháza pályázatot hirdet 8 napi határidővel lemondás folytán megüresedett katonahelyettes *kántortanítói* állására. Tanítónők is pályázhatnak.

Tiszaigar református iskolaszéke pályázatot hirdet az üresedésben levő rendes *tanítói* állásra. Az állás helyi javadalma 16%-ban, 16 értékegységben, 65-28 P készpénzben van megállapítva, a többi fizetéskiegészítő államsegély. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. Pályázhatnak férfiak és nők kellőképpen felszerelt kérvényeikkel. Férfi megválasztása esetén ez kántort és lelkészt akadályoztatása alkalmával helyettesíteni köteles. Ha nő választatik meg, a szervezés alatt álló női tanítói állásra, ennek jóváhagyása után, minden további nélkül átmenni köteles. A megválasztott belmissziói munkában tevékeny részt venni tartozik. Határidő: 21 nap. Tiszaigar, 1941 június 1. Cím: Református Iskolaszék, Tiszaigar.

Tiszaszöllös református egyháza pályázatot hirdet negyedik számú *tanítói* állásra. Fizetés 50%-os helyi javadalom lakbérrel, az állást fenntartó Tiszaszöllös politikai község pénztárából, állami fizetéskiegészítés. Rábizott osztályok tanítása, kanonikus órákon és akadályoztatásakor lelkész szülői helyettesítése (ha férfi választatik), kántorhelyettesítés, ifjúsági egyet s vasárnapi iskola vezetése, énekkarvezetés, belmissziói munkákban tevékenykedés. Nők is pályázhatnak. Megfelelően felszerelt kérvények válaszbelveges borítékkal tiszaszöllösi Református Lelkészi Hivatalhoz küldendők. Korteskedés kizáró ok. Állás miniszteri jóváhagyás után szeptemberben elfoglalandó. Pályázati határidő 21 nap.

Nyugdíjas református tanító vagy lelkész jó mellékjövedelemre tehet szert Tornaszentjakabon (Abauj m., leányegyház, u. p. Hidvégardó), erdős, hegyes, jólevegőjű vidéken lévő kb. 12—15 iskolaköteles gyermeket kellene tanítani és istentiszteleteket tartani. Jó egészséges lakás és havi kb. 60—70 P jövedelem. Megkeresések: Református Esperesi Hivatal, Sajóvelezd (Borsod m.) küldendők.

MISKOLCZY LAJOS

papi palást készítő

KASSA, Fő-utca 59.

UNGVÁR,

Pázmány Péter-u. 3.

Selyempalástot készít már 140— P-től kezdve, süveget 15— pengőért.

FÖLDEK, HÁZAK, TELKEK

eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal

DIENES JÓZSEF

O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához

DEBRECEN, BETHLEN-UTCA 21. SZÁM

TARTALOM:

Farkas Pál: Lélek, egyház és táj.

Illyés Endre: „Amint a lélek adta nekik szólniok.”

Zsinati ülések.

Hírek az egyházmegyékből.

Irodalom.

Halottaink. — Különlélek. — Hivatalos értesítés. —

Pályázati hirdetmények. — Hirdetések.

DEAK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely**, IV., Feleki-u. 46. szám.
Az országos híró Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, togapészítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, togát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelkész urak figyelmébe!!!
RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínrre leutazik.
kávélnista cég!
Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészárva javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.
Tiszaiók. Postaiók 11

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen
Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával:
betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-43
Alapította: Sesztina János 1819-ben.
IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-, GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Papi palástot és süveget
a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat jutányos áron készíti
Szenási Sándor
Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.
JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A **"TAKARÉKOSSÁG"**
KERESKEDELMI RT
kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNIUMGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.
Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzat-sípek, villamos fűtőberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivitel.

VIZSGAI

JUTALOMKÖNYVEK

nagy választékban kaphatók a

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedésben

DEBRECEN, Ferenc József-út 26. szám.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

DEBRECENI FIOKJA

Plac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a **gáz** a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a **gáz** a legkényelmesebb;
a **gáz** a leggyorsabban kezelhető;
a **gáz** melege pontosan szabályozható;
a **gáz** számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázvezetékek berendezésénél.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-58. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsözött és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. **TELEFONOK:**
Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

REFORMÁTUS
PAPI PALÁST ÉS SÜVEG
KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN
FÉNYES ILONA
RIMASZOMBAT